

www.korsholm.fi • www.mustasaari.fi

HANKINTAOHJE

HYVÄKSYTTY KUNNANHALLITUKSESSA 8.6.2015

TULEE VOIMAAN 1.8.2015

**KORSHOLM
MUSTASAARI**

MUSTASAAREN KUNNAN HANKINTAOHJE

SISÄLLYSLUETTELO

LUKU I	YLEISET MÄÄRÄYKSET	4
§ 1	Soveltamisala	4
§ 2	Hankintalainsäädäntö	4
§ 3	Muut määräykset ja ohjeet	4
§ 4	Julkisten hankintojen kansalliset kynnysarvot	5
§ 5	Julkisten hankintojen EU-kynnysarvot	5
§ 6	Erityisalojen hankintalain mukaiset kynnysarvot	5
§ 7	Kansallisen kynnysarvon alittavat hankinnat	6
§ 8	Hankinnan arvo	6
LUKU II	YLEISET HANKINTAPERIAATTEET	6
§ 9	Mitä ovat julkiset hankinnat	6
§ 10	Julkisissa hankinnoissa noudatettavat periaatteet	7
§ 11	Toimivalta hankinta-asioissa	7
§ 12	Hankintayhteistyö	7
§ 13	Hankinta sidosyksiköltä (in house -yksikkö)	8
LUKU III	HANKINTAMENETTELYT	8
§ 14	Avoin menettely	8
§ 15	Rajoitettu menettely	8
§ 16	Neuvottelumenettely	8
§ 17	Suorahankinta	9
§ 18	Puitejärjestely	9
LUKU IV	PIENHANKINNAT	9
§ 19	Pienhankintojen määritelmä	9
§ 20	Yleiset tavoitteet	10
§ 21	Pienhankintojen raja-arvot	10
§ 22	Kilpailuttaminen	10
§ 23	Kevennetty kilpailuttaminen	11
§ 24	Suorahankinta	11
§ 25	Suorahankinta erityisistä syistä	12
§ 26	Neuvottelut	12
LUKU V	TARJOUSKILPAILU	12
§ 27	Tarjouspyyntö	12
§ 28	Tavaran tai palvelun laatuvaatimukset	13
§ 29	Toimittajaa koskevat vaatimukset	14
§ 30	Tilajavastuu	14
§ 31	Tarjousten avaaminen	15
§ 32	Hankintapäätös	15
§ 33	Tiedoksianto	15
§ 34	Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kansallisen kynnysarvon alittava hankinta	15
§ 35	Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta	16
§ 36	Hankintaohje	16

Mustasaaren kunnan hankintaohje 2015

LUKU VI	SOPIMUS	17
§ 37	Sopimus	17
§ 38	Sopimuksen seuranta	17
§ 39	Julkisuus ja salassapito	17
LIITTEET		19
	Tarjouspyyntömalli	
	Hintatiedustelumalli	
	Tarjousten avauspöytäkirjan malli	
	Hankintapäätösmalli	

MUSTASAAREN KUNNAN HANKINTAOHJE

LUKU I YLEISET MÄÄRÄYKSET

§ 1

Soveltamisala

Tätä hankintaohjetta noudatetaan Mustasaaren kunnan hankintayksiköiden ja kuntakonsernin hankintayksiköiden tekemissä hankinnoissa. Hankintaohje täydentää lain säännöksiä, asetusta, kunnan johtosääntöjä ja muita päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Mustasaaren kuntakonserniin kuuluvat Fastighets Ab Korsholms Bostäder, Smedsby Värmeservice Ab ja Kiinteistö Oy Merten Talo.

§ 2

Hankintalainsäädäntö

Hankintatoimintaa ohjaava kansallinen lainsäädäntö:

- laki julkisista hankinnoista eli hankintalaki (348/2007)
- laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista eli erityisalojen hankintalaki (349/2007)
- valtioneuvoston asetus julkisista hankinnoista (614/2007) ja muita näiden nojalla annettuja määräyksiä

Suomen hankintalainsäädäntö perustuu EU:n perustamissopimukseen ja hankintadirektiiveihin. Voimassa olevat direktiivit ovat hankintadirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18/EY) ja erityisalojen hankintadirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/17/EY).

Kommentti: Euroopan parlamentti on 15.1.2014 hyväksynyt lakipaketin, joka sisältää kolme julkisten hankintojen direktiiviä. Kansallinen lainsäädäntö tulee tarkistaa uusien direktiivien mukaiseksi kahden vuoden kuluessa.

§ 3

Muut määräykset ja ohjeet

Suomessa noudatetaan julkisissa hankinnoissa seuraavia yleisiä sopimusehtoja:

- julkisten palveluhankintojen yleiset sopimusehdot JYSE 2014 PALVELUT (www.vm.fi)
- julkisten tavarahankintojen yleiset sopimusehdot JYSE 2014 TAVARAT (www.vm.fi)

Hankinnan laadun mukaan voidaan tarvittaessa käyttää seuraavia sopimusehtoja:

- rakennusalan yleiset sopimusehdot YSE 1998 (www.rakennustieto.fi)
- konsulttitoiminnan yleiset sopimusehdot (KSE 1995) (www.skolry.fi)
Kommentti: Uudistetaan vuoden 2014 aikana.
- kone- ja kuljetuspalveluiden hankinnan yleiset ehdot KE 2008 (www.infrary.fi)
- julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot JIT 2007 (www.jhs-suositukset.fi)

Suomen Kuntaliitto on julkaissut Kuntien yleiset hankintaohjeet (Antero Oksanen 2010).

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Suomen Kuntaliiton ylläpitämä ja rahoittama julkisten hankintojen neuvontayksikkö palvelee hankintayksiköitä julkisiin hankintoihin liittyvissä kysymyksissä verkko-osoitteessa www.hankinnat.fi.

§ 4

Julkisten hankintojen kansalliset kynnyksisarvot

Kansalliset kynnyksisarvot 1.6.2010 alkaen (hankintalaki 15. §):

- 30 000 euroa tavara- ja palveluhankinnoissa sekä käyttöoikeussopimuksissa
- 100 000 euroa terveydenhoito- ja sosiaalipalveluissa sekä eräissä työvoimahallinnon koulutuspalveluissa
- 150 000 euroa rakennusurakoissa ja käyttöoikeusurakoissa
- 30 000 euroa suunnittelukilpailuissa

Kaikissa kansallisen kynnyksisarvon ylittävissä hankinnoissa on noudatettava hankintalakia. Hankinnat on ilmoitettava HILMAssa (www.hankintailmoitukset.fi). Hankintapäätöksestä voi valittaa markkinaoikeuteen tai vaatia hankinta-oikaisua hankintayksiköltä.

§ 5

Julkisten hankintojen EU-kynnyksisarvot

EU-kynnyksisarvot 1.1.2014 alkaen (hankintalaki 16. §):

- 207 000 euroa tavara- ja palveluhankinnoissa
- 5 186 000 euroa rakennusurakoissa ja käyttöoikeusurakoissa
- 207 000 euroa suunnittelukilpailuissa

Nämä summat ylittävissä hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja EU:n hankintadirektiiviä. Hankinnasta on ilmoitettava HILMA-järjestelmää käyttäen koko EU-alueella. Hankintayksikkö on velvollinen julkaisemaan kausi-ilmoituksen, hankintailmoituksen ja jälki-ilmoituksen. Hankintapäätöksestä voi valittaa markkinaoikeuteen tai vaatia hankinta-oikaisua hankintayksiköltä.

Kommentti: EU-kynnyksisarvoja tarkistetaan joka toinen vuosi, tarkista voimassaolevat kynnyksisarvot www.hankinnat.fi.

§ 6

Erityisalojen hankintalain mukaiset kynnyksisarvot

Kynnyksisarvot 1.1.2014 alkaen (erityisalojen hankintalaki 12. §):

- 414 000 euroa tavaroita ja palveluja koskevissa hankinnoissa
- 5 186 000 euroa rakennusurakoita koskevissa hankinnoissa
- 414 000 euroa suunnittelukilpailuissa

Nämä summat ylittävissä hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja EU:n hankintadirektiiviä. Hankinnasta on ilmoitettava HILMA-järjestelmää käyttäen koko EU-alueella. Hankintayksikkö on velvollinen julkaisemaan kausi-ilmoituksen, hankintailmoituksen ja jälki-ilmoituksen. Hankintapäätöksestä voi valittaa markkinaoikeuteen ja/tai vaatia hankinta-oikaisua hankintayksiköltä.

Kynnyksisarvot **alittaviin** hankintoihin ei sovelleta hankintalakia, hankinta-oikaisua lukuun ottamatta.

Kaikissa hankinnoissa on kuitenkin otettava huomioon EU:n perustamissopimuksen mukaiset laillisuuden, avoimuuden, tarkoituksenmukaisuuden, verovarojen tehokkaan käytön, tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun sekä suhteellisuuden periaatteet. Kaikissa hankinnoissa on myös noudatettava tätä hankintaohjetta.

Erytisalojen hankintalaki koskee Vesihuoltolaitos-hankintayksikön (Mustasaaren kunta) ja Smedsby Värmeservice Ab -hankintayksikön (kuntakonserni) tekemiä hankintoja.

§ 7

Kansallisen kynnysarvon alittavat hankinnat

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa on noudatettava tätä hankintaohjetta. Hankintalaki ei koske kansallisen kynnysarvon alittavia hankintoja.

Hankinnoissa on varmistettava hankintojen avoimuus, tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu, markkinoiden toimiminen, ostotoiminnan tehokkuus sekä hyvän hallinnon periaatteet.

Hankinnasta on ilmoitettava kunnan verkkosivuilla. Tarvittaessa hankinnasta voidaan ilmoittaa HILMAssa.

Muutoksenhaku tapahtuu kuntalain määräysten mukaisesti. Hankintaoikaisu voidaan tehdä hankintalain mukaisesti.

§ 8

Hankinnan arvo

Hankinnan ennakoitu kokonaisarvo lasketaan ilman arvonlisäveroa.

Hankinnan arvo on koko hankintasopimuksen voimassaoloaikana tehtävien hankintojen kokonaisarvo, mukaan luettuna mahdollinen optio lisätilauksista.

Toistaiseksi tai määrittelemättömän ajan voimassa olevien hankintojen osalta sopimuksen ennakoidun arvon laskennassa käytetään sopimuksen kuukausikustannusta kerrottuna luvulla 48.

Mikäli hankinta koostuu useista eri osista (tavarat, palvelut, rakennusurakat), kynnysarvo määräytyy kokonaishankinnan taloudellisesti merkittävimmän osan perusteella.

Hankintaa ei saa jakaa keinotekoisesti hankintalain soveltamisen välttämiseksi.

LUKU II YLEISET HANKINTAPERIAATTEET

§ 9

Mitä ovat julkiset hankinnat

Julkisia hankintoja ovat tavaroiden ja palveluiden ostaminen, vuokraaminen, liisaus tai siihen rinnastettava toiminta sekä urakalla teettäminen taloudellista vastiketta vastaan.

Julkista hankintaa ei ole omana työnä tekeminen, palkkaaminen työsuhteeseen, maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteään omaisuuden hankinta tai vuokraus tai näihin liittyvät oikeudet.

Julkisesta hankinnasta ei liioin ole kyse kunnan myydessä tai vuokratessa kiinteää tai irtainta omaisuutta taikka palveluja ulkopuolisille.

§ 10

Julkisissa hankinnoissa noudatettavat periaatteet

Julkisissa hankinnoissa noudatetaan hankinnan arvosta riippumatta seuraavia peruseriaatteita:

- syrjimätön kohtelu – toimittajien on voitava antaa tarjous maasta tai maantieteellisestä sijainnista riippumatta
- tasapuolinen kohtelu – toimittajia on kohdeltava tasapuolisesti ja heidän tulee saada sama informaatio samanaikaisesti
- läpinäkyvyys – hankintayksikön tulee antaa tietoja avoimesti, tarjouspyynnön kaikki vaatimukset on esitettävä selkeästi
- suhteellisuus – hankintamenettelyn vaatimusten tulee olla sopivia suhteessa tavoitteeseen ja tarpeellisia ja välttämättömiä sekä oikeasuhtaisia tavoitteen saavuttamiseksi.

Hankinnat on suoritettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Hankinnoissa on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailuolosuhteet. Tarjouspyynnön ehdot täyttävistä tarjouksista hankintayksikön tulee hyväksyä se, joka on kokonaistaloudellisesti edullisin tai hinnaltaan halvin sen mukaan kuin tarjouspyynnössä on esitetty.

Hankinnoissa laatuvaatimuksia ei saa asettaa korkeammiksi kuin mitä hankintayksikön tarpeiden perusteella on tarpeellista.

Hankinnoissa on otettava huomioon kestävä kehitys, tuotteiden ja niiden pakkausmateriaalien ympäristövaikutukset ja -kuormitukset sekä kierrätysmahdollisuudet tavaran tai palvelun koko elinkaaren aikana.

Hankintayksikön on hankinnoissa noudatettava myös lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006). Hankintayksikön on viimeistään ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista pyydettävä selvitystä siitä, että tarjouksen tekijä noudattaa lakisääteisiä velvoitteita, sekä selvitystä työehtojen soveltamisesta.

§ 11

Toimivalta hankinta-asioissa

Hallintosäännön 37. §:n mukaan kunkin lautakunnan tulee tehtäväalueillaan päättää irtaimen omaisuuden hankinnasta sekä sopimusten tekemisestä.

Viranhaltijan toimivallasta hankinta-asiaassa määrätään tehtävänkuvauksessa tai toimivallan siirtämistä koskevassa erillisessä päätöksessä.

§ 12

Hankintayhteistyö

Mustasaaren kunta osallistuu Vaasan seudun hankintarenkaaseen, jota hallinnoi Vaasan kaupungin hankintapalvelukeskus. Vastuualueet ja hallintokunnat ovat valinneet yhteyshenkilöt, jotka vastaavat siitä, että kunta mahdollisuuksien mukaan ja kunnan edun mukaisesti osallistuu hankintarenkaan kautta tapahtuvaan hankintayhteistyöhön. Kunnan hankintayksikkö päättää erikseen hankintarenkaan kilpailuttamien tarjousten hyväksymisestä.

Kommentti: Hankintarenkaan kanssa tehdään yhteistyösopimus vuoden 2014 aikana. Mikäli hankintayksikkö päättää osallistua yhteiseen hankintaan, tarjousten hyväksymisestä ei tarvita erillistä päätöstä.

Suomen Kuntaliiton omistuksessa oleva KL-Kuntahankinnat Oy on hankintalain 11. §:n tarkoittama hankintayksikkö, joka kilpailuttaa ja neuvottelee kunta-asiakkaidensa puolesta

puitejärjestelyjä ja hankintasopimuksia. Kunta osallistuu tarvittaessa Vaasan seudun hankintarenkaan kautta KL-Kuntahankinnat Oy:n toimeenpanemaan hankintatoimintaan.

Mustasaaren kunta on osakkaana kuntatoimijoiden omistamassa Kuntien Tiera Oy:ssä, joka kehittää kuntasektorin ICT-palveluja. Osakeyhtiön osakkaana olevat kunnat voivat ostaa yhtiön tarjoamia palveluja suoraan ilman kilpailutusta.

§ 13

Hankinta sidosyksiköltä (in house -yksikkö)

Hankintalakia ei sovelleta hankintoihin, jotka hankintayksikkö tekee siitä muodollisesti erilliseltä ja päätöksenteon kannalta itsenäiseltä yksiköltä, jos hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa valvoo yksikköä samalla tavoin kuin se valvoo omia toimipaikkojaan ja jos yksikkö harjoittaa pääosaa toiminnastaan niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on.

LUKU III HANKINTAMENETTELYT

§ 14

Avoim menettely

Avoimessa menettelyssä kaikki halukkaat toimittajat voivat tehdä tarjouksen.

Kansalliset kynnysarvot ylittävät hankinnat ilmoitetaan HILMAssa

(www.hankintailmoitukset.fi).

EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat ilmoitetaan HILMAssa. Tarjousajan on oltava vähintään 52 päivää.

§ 15

Rajoitettu menettely

Rajoitetussa menettelyssä tarjouksia pyydetään määrätyltä joukolta toimittajia, jotka arvioidaan luotettaviksi ja toimituskykyisiksi suorittamaan aiottu hankinta tai tehtävä.

Toimittajien löytämiseksi hankintayksikkö julkaisee rajoitetusta tarjouskilpailusta ilmoituksen HILMAssa. Hankinnasta kiinnostuneiden yritysten tulee jättää osallistumishakemus määräaikaan mennessä. Hankintayksikkö valitsee tarjouskilpailuun hyväksyttävät toimittajat hankintailmoituksessa esitettyjen vaatimusten perusteella.

Hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden toimittajien lukumäärää, jotka kutsutaan tarjouskilpailuun. Rajoitetussa menettelyssä toimittajia tulee kutsua vähintään viisi, jollei vähimmäisehdot täyttäviä toimittajia ole tätä vähemmän.

§ 16

Neuvottelumenettely

Hankintayksikkö voi käyttää neuvottelumenettelyä, jos avoimessa menettelyssä tai rajoitetussa menettelyssä ei ole saatu tarjouspyyntöä vastaavia tarjouksia tai jos tarjouksia ei voida hyväksyä.

Neuvottelumenettelyä voidaan käyttää myös joissakin hankintalain 25. §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

§ 17

Suorahankinta

Suorahankintaa voidaan käyttää seuraavissa hankintalain 27. §:n tarkoittamissa tilanteissa:

1. avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai osallistumishakemuksia
2. teknisestä, taiteellisesta tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan
3. sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä hankintayksiköstä riippumattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi
4. hankittava tavara valmistetaan vain tutkimusta, kokeilua, tuotekehitystä tai tieteellistä tarkoitusta varten
5. hankinta koskee raaka-ainemarkkinoilla noteerattuja ja sieltä hankittavia tavaroita
6. tavarat voidaan hankkia erityisen edullisesti liiketoimintansa lopettavalta toimittajalta
7. kyseessä on palveluhankinta, joka tehdään suunnittelukilpailun perusteella.

Suorahankintaa voidaan käyttää lisätilauksissa hankintalain 28. §:n tarkoittamissa tilanteissa.

EU-kynnysarvon alittavissa hankinnoissa voidaan käyttää suorahankintaa yksittäistapauksissa sosiaali-, terveys- tai koulutuspalvelujen hankinnassa, jos tarjouskilpailu tai toimittajan vaihtaminen olisi ilmeisen kohtuutonta tai erityisen epätarkoituksenmukaista asiakkaan kannalta merkittävän hoito- tai asiakassuhteen turvaamiseksi (hankintalaki 67. §).

Lisäksi suorahankintaa voidaan tämän hankintaohjeen 24. §:n mukaan käyttää, mikäli hankinnan arvo on alle 3 000 euroa. Hankintayksikön on kuitenkin varmistettava, että kustannukset ovat kohtuullisia.

§ 18

Puitejärjestely

Hankintayksikkö voi valita toimittajat puitejärjestelyyn avoimella tai rajoitetulla menettelyllä. Usean toimittajan kanssa tehtävään puitejärjestelyyn on valittava vähintään kolme toimittajaa. Puitejärjestely voi olla voimassa enintään neljä vuotta.

Hankintayksikkö voi tehdä hankinnan suoraan puitejärjestelyn osapuolilta puitejärjestelyn alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Hankintayksikkö voi tarvittaessa kilpailuttaa puitejärjestelyyn otetut toimittajat, etenkin sellaisissa tilanteissa, joissa kaikkia ehtoja ei ole järjestelyssä vahvistettu.

Puitejärjestelyä koskevat määräykset annetaan hankintalain 31.–32. §:ssä.

LUKU IV PIENHANKINNAT

§ 19

Pienhankintojen määritelmä

Pienhankinnoilla tarkoitetaan sellaisten tavaroiden ja palvelujen hankintoja, jotka alittavat kansallisen kynnysarvon. Pienhankinnoissa on aina noudatettava hyvän hallinnon periaatteita, jotta varmistetaan tarjoajien tasapuolinen kohtelu ja syrjimättömyys.

§ 20

Yleiset tavoitteet

Pienhankinnoilla pyritään yksinkertaisiin ja kustannustehokkaisiin menettelyihin, minkä vuoksi laatutekijöiden vähimmäisvaatimukset on määriteltävä tarkasti hankinnan kohteen kuvauksessa ja teknisissä erittelyissä. Tällöin hinta voi olla ainoa valintaperuste.

Pienhankinnoissa hankintayksikön on mieluiten sovellettava avointa menettelyä tai rajoitettua menettelyä.

§ 21

Pienhankintojen raja-arvot

Euromääräinen arvo, alv 0 %	Tavarat ja palvelut	Sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut sekä koulutus	Rakennusurakat
Kilpailuttaminen	Vähintään 10 000 ja enintään 29 999	Vähintään 25 000 ja enintään 99 999	Vähintään 35 000 ja enintään 149 999
Kevennetty kilpailuttaminen	Vähintään 3 000 ja enintään 9 999	Vähintään 3 000 ja enintään 24 999	Vähintään 3 000 ja enintään 34 999
Suorahankinta	Alle 3 000	Alle 3 000	Alle 3 000

Hintatiedustelua ja suorahankintaa voidaan käyttää, jos tarjouskilpailussa mahdollisesti saavutettavat paremmat hintaehdot tai muut ehdot eivät ilmeisesti ylitä kilpailun järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Suorahankinta on mahdollista myös silloin, kun tavarat tai palvelun laatu ja hintataso ovat tiedossa tai kun hankittavaa tavaraa ei ole muualta saatavissa taikka kysymyksessä on poikkeuksellisen kiireinen hankinta.

§ 22

Kilpailuttaminen

Kaikki hankinnat, joiden arvioitu yhteenlaskettu arvo ylittää seuraavassa esitetyt summat, on kilpailutettava hankintamenettelyn perusteella:

- tavara- ja palveluhankinnat, vähintään 10 000 euroa ja enintään 29 999 euroa
- sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnat sekä koulutushankinnat, vähintään 25 000 euroa ja enintään 99 999 euroa
- rakennusurakat, vähintään 35 000 euroa ja enintään 149 000 euroa.

Kilpailuttaminen tapahtuu joko avoimella menettelyllä tai rajoitetulla menettelyllä.

Avoimessa menettelyssä hankinnasta ilmoitetaan hankintayksikön päättämällä tavalla.

Lisäksi hankinnasta on ilmoitettava Mustasaaren kunnan verkkosivuilla. Avoimessa menettelyssä kaikilla halukkailla toimittajilla on mahdollisuus pyytää tarjouspyyntöasiakirjat ja tehdä tarjous.

Avointa menettelyä käytetään erityisesti silloin, kun hankitaan selkeästi määriteltäviä tuotteita tai palveluja ja kun kysymyksessä on hankinta, joka voidaan ratkaista hinnan perusteella.

Rajoitetussa menettelyssä tarjouksia pyydetään etukäteen määrättyltä joukolta toimittajia, jotka arvioidaan luotettaviksi ja toimituskykyisiksi suorittamaan aiottu hankinta.

Mahdollisimman tehokkaan ja tasapuolisen kilpailutilanteen luomiseksi tarjouspyyntö lähetetään riittävän monelle toimittajalle. Jos mahdollista, tarjoukset pyydetään vähintään kolmelta toimittajalta. Tarjoukset voidaan pyytää pienemmältä määrältä toimittajia vain, jos

kolmea hyväksyttävää toimittajaa ei löydy. Tarjouspyyntö on aina julkaistava kunnan verkkosivuilla.

Rajoitettua menettelyä käytetään erityisesti silloin, kun huomiota on kiinnitettävä ehdokkaiden soveltuvuuteen ja kun toimittajan valinta suoritetaan tarjouksen kokonaistaloudellisuuden perusteella.

Hankinta perustuu kirjalliseen tarjouspyyntöön, tarjoajien kelpoisuuden arviointiin sekä tarjousten vertailuun. Hankinnasta päättää toimivaltainen viranomainen. Päätös dokumentoidaan pöytäkirjaan (toimielin tai viranhaltija). Päätökseen liitetään muutoksenhakuohje.

§ 23

Kevennetty kilpailuttaminen

Jos hankinnan yhteisarvo ylittää 3 000 euroa, hankinta voidaan tehdä kevennetyllä kilpailuttamisella, mikäli hankinnan arvo ei ylitä seuraavassa esitettyjä summia:

- tavara- ja palveluhankinnat, enintään 9 999 euroa
- sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnat sekä koulutushankinnat, enintään 24 999 euroa
- rakennusurakat, enintään 34 999 euroa.

Hintatiedot pyydetään vähintään kolmelta toimittajalta sähköpostitse tai kirjeitse hintatietojen luotettavuuden varmistamiseksi. Hintavertailuissa voidaan käyttää myös tiedossa olevia päivän hintoja. Hankintayksikkö voi kevennyksessä kilpailuttamisessa huomioida hankintansa mukaan myös laatunäkökohdat.

Hankinta perustuu kirjalliseen tarjouspyyntöön, tarjoajien kelpoisuuden arviointiin sekä tarjousten vertailuun. Hankintayksikön hankintapäätös dokumentoidaan asianmukaisesti ja voimassa olevan toimivallan puitteissa. Päätös tehdään toimielimen tai viranhaltijan hankintapäätöksenä, johon liitetään muutoksenhakuohje, tai hankintasopimuksena hankintayksikön omien ohjeiden ja arvioinnin mukaisesti.

§ 24

Suorahankinta

Jos hankinnan arvo alittaa 3 000 euroa, hankintasopimus voidaan tehdä suoraan sopivan toimittajan kanssa. Hankintayksikkö voi tehdä tilauksen ilman tarjouspyyntöä tai tekemällä hankintapäätöksen vain yhdeltä toimittajalta pyydetyn tarjouksen perusteella.

Hankintayksikön on varmistettava, että kustannukset ovat kohtuullisia.

Ennen tällaista tilausta on kuitenkin tehtävä markkinakartoitus, joka dokumentoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla. Myös tilaus ja tilausehdot on dokumentoitava. Dokumentoinnissa tulee ottaa huomioon, että siinä on osoitettava, ettei hankintaa ole jaettu osiin keinotekoisesti tai toteutettu suorahankintana kilpailuttamisvelvollisuuden välttämiseksi.

Dokumentoinnin on oltava sitä tarkempaa, mitä suurempi hankinnan arvo on.

Hankintayksikön hankintapäätös dokumentoidaan asianmukaisesti ja voimassa olevan toimivallan puitteissa. Päätös tehdään toimielimen tai viranhaltijan hankintapäätöksenä, johon liitetään muutoksenhakuohje, tai hankintasopimuksena hankintayksikön omien ohjeiden ja arvioinnin mukaisesti.

§ 25

Suorahankinta erityisistä syistä

Suorahankinta on erityisistä syistä mahdollinen hankinnoissa, jotka ylittävät edellä esitetyt hankinta-arvot mutta alittavat kansalliset raja-arvot. Tällaisia erityisiä syitä ovat syyt, joita hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida ja minkä vuoksi hankinta on ollut erityisen kiireellinen. Hankintayksikön on voitava hyväksyttävällä tavalla perustella, miksi hankinta on ehdottoman välttämätön, miksi hankinta on kiireellinen ja miksi hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida kiirettä.

Hankintayksikön hankintapäätös dokumentoidaan asianmukaisesti ja voimassa olevan toimivallan puitteissa. Päätös tehdään toimielimen tai viranhaltijan hankintapäätöksenä, johon liitetään muutoksenhakuohje, tai hankintasopimuksena hankintayksikön omien ohjeiden ja arvioinnin mukaisesti.

§ 26

Neuvottelut

Hankintayksikkö voi käydä pienhankinnoissa (avoimessa ja rajoitetussa hankintamenettelyssä) tarjoajien kanssa tarvittaessa neuvotteluja, joiden tarkoituksena on selventää tai täsmentää tarjousten sisältöä taikka tilaajan vaatimuksia. Tarjoajien tasapuolinen kohtelu ei kuitenkaan saa vaarantua. Neuvottelun käyminen yksinomaan tarjoushinnan tarkistamiseksi on kiellettyä.

LUKU V TARJOUSKILPAILU

§ 27

Tarjouspyyntö

Hankinta perustuu kirjalliseen tarjouspyyntöön, jossa määritellään hankinnan kaikki ehdot ja hankintapäätöksen pohjana olevat vertailuperusteet. Tarjouspyynnön on oltava niin selvä, että sen perusteella voidaan antaa yhteismitallisia ja keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Tarjouspyynnössä on hankintalain 41. §:n mukaan oltava:

- 1) hankinnan kohde
- 2) viittaus julkaistuun hankintailmoitukseen
- 3) määräaika tarjousten tekemiselle (*päivämäärä, kellonaika*)
- 4) osoite, johon tarjoukset on toimitettava
- 5) kieli tai kielet, joilla tarjoukset on laadittava
- 6) vaatimukset, jotka koskevat tarjoajien
 - a. taloudellista ja rahoituksellista tilannetta
 - b. teknistä kelpoisuutta ja ammatillista pätevyyttä
 - c. muut vaatimuksetsekä luettelo asiakirjoista, joita tarjoajan on tätä varten toimitettava
- 7) tarjousten valintaperuste
 - a. edullisin tarjous tai
 - b. kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous sekä tarjouksen vertailuperusteet ja niiden suhteellinen painotus
- 8) tarjousten voimassaoloaika.

Tarjouspyynnössä on mainittava myös,

- 9) edellytetäänkö tarjoukselta kiinteää hintaa vai hyväksyykö hankintayksikkö myös hinnanmuutosperusteeseen sidotun hinnan
- 10) hankittavien tavaroiden ja palvelujen määrä ja erityisominaisuudet

- 11) vaatimus huolto- ja käyttöohjeista sekä koulutuksesta, joiden tulee sisältyä tarjoukseen
- 12) varaosien saantimahdollisuudet sekä tuotteen huolto- ja korjausmahdollisuudet
- 13) voidaanko tehdä osatarjouksia
- 14) toimitusaika ja -paikka
- 15) maksuehdot ja vakuudet
- 16) vakuuttamisvelvollisuus
- 17) luettelo asiakirjoista, jotka tarjoajan on esitettävä taloudellisten edellytystensä ja teknisen osaamisensa todentamiseksi
- 18) asiakirjoista mahdollisesti perittävä maksu
- 19) onko tarjousten avaustilaisuus julkinen
- 20) sovellettavat yleiset sopimusehdot.

Jotta kaikki tarjoajat saavat tiedot samanaikaisesti ja saman sisältöisinä, kysymykset on esitettävä määräaikaan mennessä, minkä jälkeen vastaukset julkaistaan tarjouspyynnössä mainitussa paikassa siinä mainittuun aikaan.

Lisätietoja tarjouspyynnöstä pyydetään kirjallisesti, esimerkiksi sähköpostitse. Kysymyksiin vastataan kirjallisesti ja samanaikaisesti kaikille tarjoajille. Avoimessa hankintamenettelyssä kysymykset ja vastaukset julkaistaan kunnan verkkosivuilla hyvissä ajoin ennen tarjousajan päättymistä.

Jos tarjouspyyntöön on tehtävä lisäyksiä tai muutoksia, hankintayksikön on varmistettava, että kaikki tarjoajat saavat samat tiedot samanaikaisesti.

Tarjoukset on toimitettava kirjallisina, määräaikaan mennessä ja hankintayksikön tarjouspyynnössä ilmoittamalla tavalla.

Tarjouspyynnössä on ilmoitettava valintaperusteet ja niiden suhteellinen painotus, ja tarjousvertailu tehdään näiden tietojen perusteella.

Tarjouspyynnössä on ilmoitettava, että osapuolten välille syntyy sopimus vasta kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Tarjouspyynnössä on varattava tarjousten tekemiselle riittävä aika, joka määräytyy hankinnan luonteen ja laajuuden mukaan. Pienhankintojen kohdalla kaksi viikkoa voi olla riittävä aika. EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen kohdalla tarjousajan on oltava vähintään 52 päivää avoimessa menettelyssä ja 37 päivää rajoitetussa menettelyssä.

§ 28

Tavaran tai palvelun laatuvaatimukset

Hankintalain 62. §:n mukaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen vertailuperusteina voidaan käyttää esimerkiksi

- laatua
- hintaa
- teknisiä ansioita
- esteettisiä ja toiminnallisia ominaisuuksia
- ympäristöystävällisyyttä
- käyttökustannuksia
- kustannustehokkuutta
- myynnin jälkeistä palvelua ja teknistä tukea
- huoltopalveluja
- toimituspäivää tai toimitus- tai toteutusaikaa
- elinkaarikustannuksia.

Hankinnat on pyrittävä kohdistamaan yleisesti saatavilla oleviin tavaramalleihin ja -laatuihin. Tiettyyn tavaramerkkiin viittaaminen on sallittu ainoastaan siinä tapauksessa, että mainintaan liitetään merkintä ”tai vastaava”.

Jos tarjouspyyntöön sisältyy tavaran ominaisuuksia koskevia vaatimuksia kuten tekninen erittely, sitä ei saa laatia siten, että ainoastaan tietyn valmistajan tuote voi tulla kysymykseen. Tekninen erittely määritellään ensisijaisesti viittaamalla joko eurooppalaisten standardien mukaisiin kansallisiin standardeihin tai eurooppalaisiin teknisiin hyväksyntöihin tai eritelmiin.

Tilaaaja voi edellyttää, että tavaran tai palvelun toimittaja noudattaa tuotteiden valmistuksessa tai palvelusten toimittamisessa yleisesti hyväksyttyä laatu- tai muuta järjestelmää. Tilaaaja voi laatujärjestelmän sijasta edellyttää toimittajalta muuta dokumentoitua laadunvarmistusta.

Asetettavien vaatimusten on oltava mitattavia ja niiden toteutumista on voitava seurata.

§ 29

Toimittajaa koskevat vaatimukset

Tarjouspyynnössä on esitettävä tavaran tai palvelun toimittajalle asetettavat vaatimukset. Myös alihankkijoille voidaan asettaa vaatimuksia. Tavanomaiset vaatimukset koskevat esimerkiksi koulutusta, kelpoisuutta, kielitaitoa ja taloudellisia edellytyksiä.

Toimittajan on viimeistään silloin, kun sopimus tehdään, toimitettava taloudellisesta tilanteestaan seuraavat asiakirjat:

- selvitys siitä, onko valittu toimittaja merkitty ennakkoperintälain 118/1996 mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain 1501/1993 mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin
- kaupparekisteriote
- todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty
- todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkemaksuja koskeva maksusopimus on tehty
- selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista.

Esitetyt tiedot, otteet ja selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia.

Mikäli valittu toimittaja käyttää alihankkijoita, toimittajan on jätettävä vastaavat asiakirjat myös alihankkijoiden taloudellisesta tilanteesta siltä osin kuin hankinnan laadusta ja laajuudesta sekä toteuttamiseen liittyvistä taloudellisista ja muista riskeistä johtuen on tarpeellista tai lain nojalla pakollista (laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 1233/2006).

§ 30

Tilaajavastuu

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) velvoittaa hankintayksikön tilaajana tarkistamaan toimittajan tiedot ennen sopimuksen tekemistä. Hankintayksikön on tarkistettava, mitä työehtosopimusta työssä sovelletaan, että eläkevakuutusmaksut on suoritettu ja että yritys on merkitty ennakkoperintärekisteriin.

§ 31

Tarjousten avaaminen

Tarjoukset on toimitettava kirjallisina, määräaikaan mennessä ja hankintayksikön tarjouspyynnössä ilmoittamalla tavalla. Jos hankintayksikkö hyväksyy sähköpostitse annetut tarjoukset, tarjousten vastaanotto on järjestettävä siten, ettei tarjousehtojen salaisuutta vaaranneta.

Saapuneet tarjoukset kirjataan ja niiden päällykseen merkitään tarjouksen saapumisaika ja vastaanottajan nimi.

Tarjoukset säilytetään avaamattomina tarjousten avaustilaisuuteen saakka. Tarjoukset liitteineen säilytetään avaamisen jälkeen huolellisesti.

Tarjousten avaamiseen osallistuu vähintään kaksi kunnan palveluksessa olevaa henkilöä, jotka toimivaltainen viranomaisen on nimennyt tähän tehtävään. Avatut tarjoukset varmistetaan päivämäärällä ja läsnä olevien henkilöiden nimikirjoituksella. Avaustilaisuudesta pidetään pöytäkirjaa, johon liitetään luettelo tarjouksista.

§ 32

Hankintapäätös

Hankintapäätöksen tulee perustua tarjouspyyntöön (ehdot ja vertailuperusteet) ja tarjousten arviointiin. Hankintapäätös on perusteltava, ja tarjousten numeeriset vertailut on kuvattava myös sanallisesti. Hankintapäätöksestä tulee ilmetä, miten hankintayksikkö on soveltanut vertailuperusteita ja millä perusteilla tietty tarjous on valittu.

Poissulkemisperusteista määrätään hankintalain 53.–54. §:ssä.

§ 33

Tiedoksianto

Kaikille tarjoajille lähetetään kirjallinen päätös muutoksenhakuohjeineen. Hankintapäätös on annettava tiedoksi kirjeitse, henkilökohtaisesti, sähköpostitse tarjoajan ilmoittamaan osoitteeseen tai faksitse tarjoajan ilmoittamaan faksinumeroon.

Kun tiedoksianto tapahtuu kirjeitse, tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä.

Käytettäessä sähköistä yhteystietoa tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on lähetetty. Hankintayksikön on merkittävä viestiin erikseen tieto viestin lähettämispäivästä.

§ 34

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kansallisen kynnsarvon alittava hankinta

Kun hankinnan arvo alittaa kansalliset kynnsarvot, hankintapäätökseen ei voi hakea muutosta markkinaoikeudesta vaan muutoksenhaku tapahtuu kuntalain määräysten mukaisesti.

Hankintapäätökseen haetaan oikaisua asiasta päättäneeltä kunnan viranomaiselta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on jätettävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

§ 35

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta

Asianosaisella on oikeus hakea muutosta hankintapäätökseen valittamalla markkinaoikeuteen. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos hankintayksikkö on tehnyt sopimuksen poiketen odotusajan noudattamisesta (hankintalaki 78. §), valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen, valitus markkinaoikeuteen on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä.

§ 36

Hankintaoikaisu

Hankintalakiin sisältyviä määräyksiä hankintaoikaisusta sovelletaan kaikkiin hankintayksiköihin ja kaikkiin hankintoihin riippumatta hankinnan arvosta.

Hankintaoikaisu voidaan tehdä seuraavissa tapauksissa:

- kansallisen kynnysarvon alittava hankinta
- kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta
- EU-kynnysarvon ylittävä hankinta
- erityisalojen hankintalain mukainen hankinta, joka alittaa kynnysarvon
- erityisalojen hankintalain mukainen hankinta, joka ylittää kynnysarvon.

Hankintaoikaisua voi vaatia asianosainen tai hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa.

Hankintayksikkö voi hankintaoikaisulla itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun toimenpiteen ja ratkaista asian uudelleen, jos päätös tai toimenpide perustuu hankintalain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen. Päätös hankintaoikaisusta ei edellytä asianosaisen suostumusta.

Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen korjattavakseen 60 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös on tehty.

Hankintapäätöstä ei voi korjata hankintaoikaisuna, jos hankintasopimus on jo tehty.

Hankintaoikaisun johdosta tehtävä päätös on annettava tiedoksi asianosaisille.

Hankintaoikaisun johdosta tehtävään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta, mikäli päätöstä ei hankintaoikaisun johdosta muuteta.

Mikäli hankintapäätöstä muutetaan hankintaoikaisun johdosta, asianosaisen on mahdollista tehdä oikaisuvaatimus kansallisen kynnysarvon alittavasta hankinnasta tai valitus markkinaoikeuteen kansallisen kynnysarvon ylittävästä hankinnasta.

LUKU VI SOPIMUS

§ 37

Sopimus

Kun päätös tarjouksen hyväksymisestä on tehty ja muutoksenhaun määräaika on umpeutunut, hankinnasta tehdään kirjallinen sopimus tai tilaus. Hankinnan sopimuksenmukaisen täyttämisen varalta on vaadittava vakuus, mikäli kysymyksessä on rahallisesti merkittävä hanke tai toimitus on kriittinen yksikön toiminnalle.

Hankintayksikkö päättää, minkälainen vakuus hyväksytään. Vakuuden hyväksymistä koskevista asioista hankintayksikön on tarvittaessa konsultoitava talousjohtajaa. Vakuudet on säilytettävä tarkoitukseen nähden riittävän varmalla tavalla.

Jos hankinnan arvo on vähäinen tai hankinta on kiireellinen, tilaus voidaan tehdä suullisesti.

§ 38

Sopimuksen seuranta

Tavaraa vastaanotettaessa sen määrä, laatu ja kunto on tarkistettava viipymättä. Asennettavan laitteen saa hyväksyä vasta, kun sille on suoritettu käyttöönottotarkastus. Palvelutehtävän tai rakennustyön vastaanotto toteutetaan sopimuksen liitteenä olevien yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

Toimituksen viivästyessä tai myyjän syyllistyessä virheelliseen tai sopimuksenvastaiseen toimitukseen taikka muulla tavoin rikkoessa sopimusta asiasta on viipymättä reklamoitava myyjälle todisteellisesti. Kunta voi ostajana vaatia vian korjaamista, uuden tavaran toimittamista viiallisen sijaan, hinnanalennusta tai kaupan purkamista. Ostajalla on oikeus saada korvausta syntyneestä vahingosta.

§ 39

Julkisuus ja salassapito

Hankintoja koskevien asiakirjojen julkisuudesta noudatetaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Tarjouspyyntö tulee julkiseksi, kun sitä koskeva ilmoitus on julkaistu HILMAssa. Tarjouspyyntöä ei saa antaa tiedoksi muille mahdollisille tarjoajille ennen ilmoituksen julkaisemista (tasapuolisen kohtelun vaatimus).

Se, keneltä tarjouksia on pyydetty tai ketkä ovat jättäneet tarjouksen, on julkinen asia sen jälkeen, kun asiasta on päätetty.

Kaikki tiedot jätetyistä tarjouksista, muut kilpailuttamisasiakirjat, tarjousten avauspöytäkirjat ja tarjousten vertailu tulevat julkisiksi vasta, kun hankintapäätös on tehty.

Kaikki hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille, kun lopullinen hankintapäätös on tehty. Poikkeuksen muodostavat liikesalaisuuksia sisältävät asiakirjat, jotka ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla salassa pidettäviä. Tarjoajan antama tarjoushinta on julkinen, samoin yleensä yksikköhinnat ja hintaerittelyt.

Tarjouskilpailuun osallistuneilla tarjoajilla on oikeus saada tieto myös muista tarjousten vertailuun vaikuttavista keskeisistä seikoista.

Hankintasopimus voidaan tehdä vasta valitusajan jälkeen. Kaikki asiakirjat, lukuun ottamatta lain nojalla salassa pidettäviä asiakirjoja, tulevat yleisesti julkisiksi, kun sopimus on tehty.

Kunnan toimielimissä on huomioitava salassapitovelvollisuus hankinta-asioiden valmistelussa. Tiedot saaduista tarjouksista ja ehdotus valittavasta tarjouksesta tulevat julkisiksi vasta, kun asiasta on tehty lopullinen päätös. Lopullisesta päätöksestä tulee käydä ilmi valitun toimittajan nimi ja päätöksen perustelut.

Yhteenveto hankintapäätöksen ja asiakirjojen julkisuudesta

Asiakirja	Asianosaiselle julkiseksi	Yleisesti julkiseksi
Tarjous	Kun hankintapäätös on allekirjoitettu (viranhaltija) tai pöytäkirja tarkastettu (toimielin)	Kun hankintasopimus on tehty
Verovelkatodistus	Salassa pidettävä	Salassa pidettävä
Tarjoukseen sisältyvät liikesalaisuudet	Salassa pidettävä	Salassa pidettävä
Tarjouksen täydennyspyyntö, selvitykset	Kun hankintapäätös on allekirjoitettu (viranhaltija) tai pöytäkirja tarkastettu (toimielin)	Kun hankintasopimus on tehty
Hankintapäätös	Kun hankintapäätös on allekirjoitettu (viranhaltija) tai pöytäkirja tarkastettu (toimielin)	Kun hankintapäätös on allekirjoitettu (viranhaltija) tai pöytäkirja tarkastettu (toimielin)
Hankintasopimus	Kun sopimus on tehty	Kun sopimus on tehty

LIITTEET osoitteessa:

F:/DATA/Allmänna dokument/Övriga dokument/Upphandlingsdirektiv 2015

Tarjouspyyntömalli

Hintatiedustelumalli

Tarjousten avauspöytäkirjan malli

Hankintapäätösmalli